

PROČ DALŠÍ KOMUNÁLNÍ ODPADY?!

Naši dědové a babičky vozili odpad "do zmoly" neboli do jámy za vesničkou či za městem. To nebylo na jedničku. Zajímavější však je, kolik takového odpadu bylo. Odhadem na jednu rozvětvenou rodinu kolečko za čtvrt roku. Ostatní šlo do kompostu; sběrných surovin; sklo bylo vratné nebo se použilo na šťávy, domácí víno, kompoty, marmelády; pokud se objevil plastový kelímek, schoval se na sezónní pikýrování různých sazenic; plechovky skončily ve sklepě jako obaly na šrouby nebo na míchání drahých barev. Elektrošrot byla věc nepodstatná, protože jakákoliv věc fungující po zastrčení do zásuvky nebo na baterie se používala tak dlouho, dokud se "nerozpadla" nebo se darovala dál.

V době konzumního boomu počátkem devadesátých let jsme se všichni učili komunální odpad třídit a odkládat jeho složky tam, kam správně patří. Od té doby víceméně roste množství produkováného odpadu, ale i kvalita jeho separace daná možnostmi využití vyříděných komodit.

Díky návratu k rozumným hodnotám je ale v evropské (tj. i naší) hierarchii nakládání s odpady třídění odpadů a jejich odevzdání na správné místo až třetím dobrým způsobem chování se k věcem, které nám přebývají nebo i zbytečně přebývat mohou.

Úplně nejlepší je samozřejmě odpady neprodukovat, pak nevznikají veřejné ani soukromé náklady, nezatěžujeme jejich přepravou a zpracováním životní prostředí - je to ideál. Přesně takto můžeme přistoupit k nakládání s rostlinnými zbytky **pomocí domácího kompostování - například v kompostérech. Zelený odpad nepřekročí plot, tzn. nestane se odpadem** ve smyslu zákona o odpadech, navíc získáme kvalitní kompost (půdu) pro pěstování rostlin.

Druhým nejlepším stupněm chování se k potenciálním odpadům je znovuvyužití věcí, pokud možno k původnímu účelu (není podmínkou). U nás jsou příkladem takové praxe oranžové kontejnery DIAKONIE pro odkládání oděvů, obuvi, příkrývek a hraček určených potřebným.

Pokročili jsme tedy po čtvrt století existence právní úpravy odpadového hospodářství se snahou o kousek dál - měli bychom se pokoušet tvořit co nejméně odpadů, i když ty vzniklé dnes již samozřejmě vyřídíme a odevzdáme na správná místa.

Příklady jednoduchých metod předcházení vzniku ODPADŮ:

- nakupování s plátěnou taškou či taškou z recyklovaných materiálů
- upřednostnění nákupu nebalených potravin nebo větších balení
- nákup koncentrovaných sirupů namísto limonád (běžná voda z vodovodu je kvalitní)
- nenavštěvování provozoven s jednorázovým servírovacím nádobím
- neužívání věcí na jedno použití (např. papírové utěrky a ručníky, syntetické pleny, zapalovače, psací potřeby, jednorázové baterie)
- darování rostlého dřeva a větví k využití do krbů
- vrácení nespotřebovaných léků lékárně

Příklady jednoduchých metod znovuvyužívání potenciálních ODPADŮ:

- knihy a časopisy věnujte nebo zanechte do antikvariátu
- věnujte oblečení, obuv (dětskou), příkrývky
- kelímky od jogurtů pro pikýrování sazenic
- šroubovací sklenice od potravin na skladování či nové zavařování potravin
- plechovky od konzerv na skladování šroubů, hřebíků a pro práci s barvami
- použité PET lahve na skladování moštů a šťáv

- obalové plastové přepravní materiály (bublínky atp.) například jako izolační podložka pro spaní v přírodě nebo tepelně izolační obal
- využívání různých elektronických aplikací k bezplatné směně věcí mezi sebou - například webové stránky nevyhazujto.cz nebo prodej přes internetové bazary.

Jak vidno, často máme způsob chování se k životnímu prostředí ve svých rukách.

KAM S NÍM?

Když už jsme přece jen nějaký odpad vytvořili:

- přednostně využijte tzv. zpětného odběru (zářivky a výbojky, pneumatiky, baterie a akumulátory, použitá elektrozařízení, tonery) - zejména sběrné dvory a červené označené separační kontejnery
- jakýkoliv odpad z rostlin včetně kuchyňského (mimo větvi) - kontejnery na BIO, v nouzi popelnice; větve - sběrné dvory
- jakýkoliv kuchyňský odpad vzniklý z masa - popelnice
- použitý kuchyňský olej - sběrné dvory a středisko veřejné zeleně TSHB naproti Hartmann Rico
- jednorázové pleny - popelnice
- kovy včetně hliníku - červené (označené) kontejnery, sběrný surovin
- klasické žárovky - popelnice
- použité injekční stříkačky, jehly, kontaminovaný obvazový materiál - dle informace lékaře, který léčbu předepsal
- staré léky - lékárny
- papír - modré kontejnery
- plasty - žluté kontejnery
- nápojové kartony (tzv. tetrapaky) - tam, kde jsou, oranžové kontejnery, jinde společně do plastů (následně dotříděno na lince)
- sklo barevné - zelené nádoby, sklo čiré - bílé nádoby
- autosklo, staré vyžilé sklo z oken - popelnice, sběrný dvůr
- textilní odpad bez znečištění chemikáliemi - speciální bílé (označené) kontejnery
- nebezpečné odpady (zejména zbytky chemikálií a obaly od nich) - sběrné dvory

ZÁVĚR

Při kompostování nezapomeňte, že jakýkoliv kompost včetně kompostéru funguje pouze tehdy, pokud má odpovídající vlhkost. Odpady z rostlin můžete prohodit hlušinou, hašeným či nehašeným vápnem, pilinami z rostlého dřeva, jemně nadrcenými větvemi, trusem domácích zvířat apod. Čím pestřejší skladba materiálu, tím lepší je zpravidla výsledný kompost - půda. Po přesátí finálního kompostu (většinou po roce kompostování) nadsítne vraťte jako očkovací materiál pro kompostování další. Největší chyby? Větve v kompostu, příliš malá či velká vlhkost, málo druhů vkládaného materiálu, velký spěch na dozrání.

Další informace najdete na www.muhb.cz (radnice - dokumenty odborů - odbor životního prostředí - odpady a svoz odpadů) nebo je získáte dotazem na ozp@muhb.cz. **NEBOJTE SE ZEPTAT NA SVÉM MĚSTSKÉM ÚŘADU!**

tištěno na recyklovaném papíře

